

PRAF MINUNE

de Diana Alzner

UNU

Mă trezisem dimineața târziu, destul de buimacă, după ce noaptea precedentă închisese calculatorul la două și jumătate. Da, dar terminasem teza de doctorat! Ceea ce urma, erau mai mult chestiuni de protocol. O vreme mi-am propus să nu mai aud de lingvistică și, mai ales de influența structuralismului saussurian în filosofia lui Derrida. Aveam să iau o pauză în care... nu prea știam ce voi face.

Pentru început, mi-am turnat o cafea mare, am deschis ferestrele și-am lăsat să se scurgă din CD acordurile Dimineții lui Grieg. Minunată zi! mi-am șoptit, vrăjită de desenele soarelui pe parchetul lustruit. Încă nu mă obișnuisem cu casa, deși fusese construită de bunicii mei. Legea 10 le-o restituise, dar plină de chiriași, oameni bătrâni și ei, care îi rugaseră cu lacrimi în ochi să nu-i dăm afară. Bunicii au cedat, rămânând la rândul lor chiriași la stat, în blocul turn din centru, pe la etajul șase...

Apoi i-a strâns Dumnezeu... Chiriași, proprietari s-au trezit în Câmpiile Elizee, unde certurile nu-și mai au rostul. În răstimpul unui singur an m-am aflat unică moștenitoare a casei de pe strada Lucian Blaga, fostă Banul Mihalache. Părinții îmi muriseră de mult, crescusem ca fata bunicilor. Moștenisem o casă și multe amintiri... Chiar! Ce-o fi în lădița aceea grea pe care o găsisem în debaraua de la bloc? Caiete, văzusem, dar ce conțineau? Le-am înșirat pe toate în jurul meu, pe covor. Din fericire, erau numerotate!

Unu. Era scrisul mărunț și ordonat al bunicului, contabil conștiincios, corect, punctual. Doar că printre paragrafe a desenat obiecte ciudate, plante, iată și-un portret. Părea un jurnal. Prima însemnare înscrisă pe foile îngălbenite, aproape sfărâmicioase, datează din...

4 aprilie 1924

Nu mai pot trăi pe spinarea părinților! Trebuie să-mi găsesc neapărat de lucru, chiar de-ar fi să car valize în gară! Mi-e rușine de Eliza.

5 aprilie 1924

Orașul este atât de mic! M-am întâlnit pe stradă cu doamna Câmpeanu, era cu fiică-sa și cu nesuferitul ei de fiu. M-a întrebat ce mai fac, ce face scumpa mea mamă? Era toată numai miere, însă de fapt își bătea joc. Toți se bucură atunci când o familie

veche decada dintr-un motiv sau altul... Uită că bunicul a înființat școala numărul 1, că unchiul meu a înființat firma de taxiuri, că mama a fost prima fată cu bacalaureatul din tot târgul. Aș vrea să le pot da peste nas! Știe toată lumea că n-am de lucru.

6 aprilie 1924

Șandor mi-a vândut un pont: spițerul caută un ajutor. Mi-a tresărit inima, dar cred că va cere referințe, ceea ce n-am de unde-i aduce. Am făcut școala militară, trăiesc din război, nu mă pricep la pus lipitori și ventuze...

9 aprilie 1924

Mama zice că ar merita o încercare. Tata păstrează o figură sumbră. Trebuie s-o mărite pe Matilda, însă cu dota pe care o are...

11 aprilie 1924

Gata! Am fost la spițer. De parcă n-aș fi alergat până acolo toată copilăria să cumpăr ceaiuri, pudre și alifii! Azi când am intrat, a fost ca și cum aș fi pășit în clădire pentru prima oară. Știam cât e de mare sala, clopoțeli de la intrare fac ecou spărgându-și clipocitul în tavanul boltit și înalt cât pentru două etaje. Mă fascinase mereu această încăpere în care nu poți vorbi decât în șoaptă, plină de dulăpioare închise, rafturi cu sticlute, balanțe și eprubete. De îndată ce ușa s-a închis în urma mea, s-a lăsat o liniște mormântală; doar de undeva de sus, de la nivelul balconului ce înconjoară camera rotundă, se auzea ticăitul discret al unui pendul...

De aceea vocea domnului Goldmann, m-a făcut să tresar. Ce fizionomie are individul! Părul sur și favoriții lungi îi dau aerul unui mag, iar șorțul alb îl face să aducă puțin cu un măcelar... Ce mai contează! După un scurt interogatoriu mi-a zis:

- Tinere domn, te așteptam!

M-a angajat, nici nu-mi venea să cred! La disperarea mea, aș fi lucrat și pentru diavol!

13 aprilie 1924

Ieri m-am prezentat devreme la lucru și, cu toate acestea, l-am găsit pe patronul meu deja ocupat cu prepararea unor rețete. Mi-a întins mâna, a zâmbit mustrător și s-a prezentat de parcă nu l-aș mai fi văzut de-o viață:

- Numele meu este Jacob Goldmann, fiule, ai reținut? Și nu-mi place lipsa de punctualitate. Asta, fiindcă în domeniul nostru se

cer o mulțime de calități și virtuți de la cei care se încumetă să pătrundă tainele materiei și ale spiritului...Acum am să te rog să intri în cămăruța asta și să te schimbi, îți vei lua pe tine hainele atârinate în cuiul de după ușă. La plecare repeți operația inversă.

- Bine, dar pot și acasă...

- Nu, nu poți, vei face exact așa cum îți recomand, pentru că nu sunt toane de om bătrân acestea, ci elementare măsuri de precauție. Lucrăm cu substanțe periculoase, înțelegi?

Apoi, când am fost echipat, m-a purtat prin toate încăperile și laboratoarele de la parter și de la etajul întâi, din dreptul balconului. Ne-am oprit turul în camera centrală de la etaj; domnul Goldmann zâmbi șmecherește...

- Ești băiat inteligent, ți-ai dat seama că mai sunt încăperi în clădire; n-a venit însă momentul să le cunoști. Te asigur că le vei parcurge pe toate, pe măsura progresului tău spiritual. Da, ai auzit bine; pentru a combina cu măiestrie desăvârșită elementele lumii materiale este nevoie de asceză și puritate. Țin să-ți recomand insistent anumite reguli de comportament dacă tot mai dorești să lucrezi cu mine.

- Bineînțeles... sigur... m-am bâlbâit nedumerit.

- Bravo, tinere, așa te vreau, plin de hotărâre, spre culmile gloriei!

Moșul era un pic scrântit, mi-am dat seama repede, trebuia să-i fac față și să îl las în plata Domnului. Pentru început mă așeză la o măsuță lângă fereastră și-mi spuse că treaba mea în săptămânile următoare era lectura unor cărți fără de care n-aveam să mă descurc nicicum în această meserie. Scoase din dulapul de la colț câteva tomuri grele și prăfuite, le stivui la dreapta mea în ordinea în care trebuia să le citesc și mă părăsi.

Prima carte avea coperti de piele neagră, iar pe pagina de titlu era desenată o mână ținând o torță. „Flacăra cunoașterii” mi-am zis și-am răsfoit-o nițeluș, să-mi fac o impresie. Nu mi-am putut închipui în cel fel m-ar fi ajutat înțelepciunea acelei cărți la prepararea soluțiilor contra durerii de măsele: avea multe figuri geometrice cu triunghiuri și pătrate, cu globul pământesc, apoi, chiar la mijloc, pe toată pagina, era din nou desenată o mână ce ieșea dintr-un nor; de data asta, mâna ținea un fir de care atârna întreaga lume. „Un simbol transparent...”

A doua carte purta un titlu: „Magne Hieroglyphica” și cuprindea multe desene de neînțeles, explicate prin cuvinte și mai de

neînțeles; după capitolul al treilea, se părea că se mai clarifică oarecum: erau multe reprezentări creștine precum mielul sacrificat, sfântul potir, Ochiul lui Dumnezeu, porumbelul, crucea-copac. După capitolul al patrulea, intram din nou în ceață: se vorbea despre peșteri, râuri subterane, metale și... castitatea inorogilor. Am închis-o oarecum în ciudat.

A treia carte avea titlul încrustat cu aur: „Sapientae Aeternae”. Ni se predase latina și greaca la școala militară, probabil pentru ca să ni se testeze rezistența... Acum mă bucuram în sinea mea, pentru că acest al treilea volum era în întregime scris în latină; Deschizându-l m-am cutremurat: era un manuscris! Trebuie că fusese copiat în acele abații ale Evului Mijlociu, pe când Gutenberg nu inventase tiparul. Avea o mulțime de miniaturi remarcabile, iar literele se înșirau parcă pictate. „Îmi voi face rost de-un dicționar, e prea complicat”.

Abia cea de-a patra carte părea să aibă de-a face în mod direct cu știința spițerului. Se numea „Testamentul lui Ga’far al Sâdiq” și discuta despre virtuțile terapeutice ale unor pietre prețioase ca jadul, malahitul, ametistul și lapis lazuli. Înșelătorie curată! Niciodată nu-i cumpărasem așa ceva maică-mii când o durea capul. Nu înghițisem niciodată pietricele în caz că ne stricam stomacul. „Ce aiureli!”

Enervat, am pus mâna pe următoarea carte, descurajant de groasă; autorul era se pare un arab, pe numele său al-Kamil, și își intitulasе lucrarea „Compendiu de medicamente simple și de alimente”. Încă de la bun început, cititorul era avertizat că acolo va descoperi o mie patru sute de substanțe vegetale, animale și minerale necesare pentru tratarea tuturor bolilor. Cred că o mie patru sute de pagini avea și cartea lui!

Mai era un tom scris de unul Dioscoride, după cum am silabisit, intitulat „Despre Materia Medicală”, apoi o altă carte de dimensiuni uriașe, cu legături de metal, pe care era scris un singur cuvânt „Bergbuchlein-1505” și care avea ca subiect de studiu...metalurgia; în sfârșit, ultima hârtoagă se numea „Trinosphia, cartea magului” și am renunțat s-o deschid. „E imposibil!” m-am indignat în sine-mi. „Nu pot nici măcar să citesc aceste cărți în câteva săptămâni, darămite să le învăț, cum spune spițerul... E nebunie curată, n-am ce căuta aici.” Exact atunci s-a deschis ușa, iar capul sur al domnului Goldmann apăru afișând un surâs mieros:

- Ba da, dragul meu Rudi, vei putea, dacă ți-o dorești, dar mai ales dacă ai să mă lași să te ajut puțin.

- Cum să nu, chiar cred că am nevoie de meditații serioase! Știți, latina mea... nici cu greaca nu mă dau în vânt; germana o stăpânesc; din păcate nu e nimic în franceză, că m-aș descurca...

- He, he, dragul meu, ai nevoie de mai mult decât atât... Să nu te superi... Ți-am întocmit horoscopul și am descoperit că te afli sub auspicii favorabile.

- Horoscopul?

- Ce te miră? Astrele ne influențează destinul, așa cum și gândurile noastre pot mișca soarele, luna și alte stele...

- Dante.

- Întocmai! Dar asta nu înseamnă că nu e adevărat. Dante a fost dincolo... Fiule, dă-mi voie să te numesc în acest fel, tu îmi vei moșteni toate cunoștințele, doar să vrei să ai încredere în mine.

L-am privit pe bătrânelul din fața mea; devenise patetic. Eram gata să mă las cuprins de milă, când am realizat că intrase în cameră răspunzând gândurilor mele. Oare putea să...

- N-ar trebui să te mire faptul că pot. E un fleac!

- Domnule, îmi citiți gândurile!

- Te voi învăța cum să ți le acoperi, stai liniștit. Hai, spune că vrei.

- Bine, vreau, ce trebuie să fac?

- O nimica toată pentru un războinic așa ca tine, Rudi! O picătură de sânge. Dă-mi un deget.

Până să mă dumiresc, mă și înțepase și recoltase bobul rubiniu într-un păhărel de argint. Ieși din cameră valvârtel și plin de euforie. La fel se întoarse aducând o cupă:

- Bea asta, fiule. Fără teamă, dacă ești fără prihană!

Nu era loc de împotrivire; speram din tot sufletul ca nebunul să nu-mi dea ceva care să mă strice la stomac. Am înghițit, ca să scap. Foarte curios, licoarea n-a avut niciun gust. Dintr-o dată m-am simțit înviorat. Vesel. Puternic.

- E... foarte curios...mă simt bine... sper că nu e vreun drog, că nu vreau să devin dependent cum am auzit că sunt fumătorii de opiu...

- Acum la studiu, dragul meu, la studiu! Măine când vei veni, ai să găsești licoarea pe măsută.

Tot restul acelei zile am citit. Cădea înserarea când spițerul m-a trimis acasă. Nu simțisem nici foame, nici sete, nici oboseală. Dar mai ales, Prima Carte mi s-a părut captivantă!

15 aprilie 1924

Am terminat de învățat prima carte. Acum am priceput că nimic în Univers nu este întâmplător, că osiile cerești nu se rotesc în van. Am descoperit geometriile secrete și mantrele.

21 aprilie 1924

Licoarea maestrului are efecte magice! Cum e cu puțință ca un om luminat ca dânsul să fie anonim? Rețin pe loc nu doar tot ceea ce citesc, ci și ce aud sau văd; mintea mea este sprințară; mă trezesc făcând legături neașteptate între lucruri... Adevărul? Maestrul m-a făcut mai inteligent. Însă toate au un preț: va trebui să renunț la Eliza! Castitatea este condiția sine qua non a reușitei.

Eliza? Pe bunica mea n-o chema așa! Doamne, ce foame mi se făcuse! Interesant, pe bunicul nu mi-l imaginasem scriitor... Nu a făcut niciodată vreo referire la faptul că i-ar fi plăcut să scrie. Poveștile sale gravitau în jurul celor două războaie mondiale, sau făceau referiri extinse la experiența deportării în Siberia. Întotdeauna îmi plăcea felul în care povestea zâmbind; trecuse peste nedreptăți și dureri cu înțelepciune, bucurându-se că trăiește.

Și totuși! Farmacia de care e vorba aici chiar a existat! Îmi aminteam de ea, o apucasem și eu. De-asta mi se părea atât de familiară întâmplarea. Da, știam încăperea imensă cu luminator în tavan și cu balconul care o înconjură ca un brâu... Să fie acesta într-adevăr un jurnal?

Dezbaterea putea să mai aștepte! Nu mai mâncasem de ieri de la prânz. În frigider, pauză. La ce naiba îl mai țineam în priză? Ori mă hotăram să cobor la billa, ori scoteam un pachet de carne din congelator; a doua variantă era de durată. Am decis să-mi înfrunt debutul de agorafobie și să ies. Aveam să-mi cumpăr prăjituri drept recompensă. Cântarul (slavă Domnului!) se stricase de când muncitorii angajați cu mutatul scăpaseră piciorul dulapului pe el. Puteam să fac o aprovizionare mai serioasă, ca să scap de-o grijă. A! Va fi necesar să mă gândesc și la ceremonia cu doctoratul; două navete de șampanie, caviar, ce se mai dădea cu astfel de ocazii?

DOI

Mi-am făcut două sandvișuri cu șuncă și cașcaval, mi-am pus pe tavă și o prăjitură plină cu cremă de ciocolată, ca să completez armonios bomba calorică și m-am așezat pe jos, între caietele bunicului. Un stomac plin te face să gândești mai bine, este demonstrat faptul că munca intelectuală consumă mai multă energie decât cea fizică. Gândind așa mă simțeam justificată și consolată. Am luat caietul pe genunchi, atentă să nu-l pătez. Unde rămăsesem?

30 aprilie 1924

Ieri a fost o zi fastă. Maestrul m-a introdus în prima încăpere secretă. Mi-a cerut să fac un legământ al tăcerii, astfel ca orice soartă voi avea, să jur că nimic din cele ce voi vedea, auzi sau cunoaște în aceste camere, să nu divulg niciodată. Apoi mi-a explicat că voi parcurge, în mod simbolic, evident, un labirint, la capătul căruia voi afla iluminarea.

Nu i-am spus de acest jurnal, dar de vreme ce îl țin la loc sigur, este ca și cum aș vorbi cu mine însumi.

În această primă oprire în labirint, mi-am luat rămas bun de la cărțile citite. Le-am mângâiat ultima oară coperta, iar maestrul le-a ferecat. Secretele și învățăturile cuprinse în ele sunt rodul gândurilor și muncii unor inițiați de-a lungul miilor de ani. Deja m-am transformat, deja știința lor a făcut din mine alt om. Mai am însă cale de mers!

Maestrul a citit o invocație deasupra capului meu, m-a îndemnat să-mi las sufletul cucerit de corespondențele dintre lumea de sus și cea de jos, dintre vis și real, dintre credință și magie, dintre viața de acum și cele trecute...Apoi mi-a pus un inel pe deget, ca semn al legământului meu. Avea și el unul întocmai, cu reprezentarea unei cruci pe care zăcea un trandafir. Mi-a mărturisit, într-o pornire de entuziasm că din acel moment nu avea să mai fie singur, eram doi frați ai Ordinului Rozei-Cruce Antic și Acceptat.

M-am simțit onorat. Aveam să fiu făcut părtaș misterelor. Maestrul a deschis trei din cele patru uși existente în cameră:

- Fiule, intră, citește și învață. A patra ușă o vei deschide doar cu mine.

Rămas singur, am pășit dincolo de pragul ușii celei dintâi. Era o cămăruță ceva mai mare decât un dulap, însă înălțimea ei m-a uluit. Tavanul se pierdea în întuneric. Avea rafturi pe doi dintre

pereți. Pe al treilea era pictat portretul unei ființe cu capul mare, fără păr, fără gură, cu ochii oblici, negri. Nu era o creatură omenească. M-a înfiorat. Rafturile erau solide și m-am cățărat pe ele ca o maimuță, căutând să aflu cât de sus se întinde camera. N-am putut descoperi, deși lumina părea să se ridice odată cu mine. Era straniu faptul că nu observasem niciodată ca spițeria să fi avut turnulețe...Dincolo de acest amănunt, uluitor mai era și numărul de obiecte depozitate pe rafturile celor doi pereți. Am coborât și, decis să lucrez ordonat, am pornit cu peretele din stânga mea. Obiectele de aici, semănau cu un instrumentar chimic foarte bogat. Pe unele le-am recunoscut, pe altele, nu. Erau vase de toate mărimile, flacoane, borcănase, eprubete, creuzete, recipiente contorsionate, mojară cu pistil, balanțe mari și mici, scalpele, sonde, alambicuri, vechi olivare pentru aplicarea de cauter.

Și celălalt perete era plin de borcănase, doar că acestea aveau și conținut, numit pe o etichetă lipită; am găsit pământ alb și galben, pământ sulfuros, uleiul lui Saturn, apă din Styx, plumb negru, pilitură de fier meteoritic, acizi, datura stramonium, suc de valeriană, captalan, belladonna, anason și cinabru, teriac, dar nu le mai înșir, fiindcă n-aș termina curând.

Am inspectat încăperea din spatele celei de-a doua uși. Pe peretele din față era înfățișat Hermes Trismegistus cu al său caduceu. Pe zidul din stânga erau zeci de cutiuțe ce păreau să conțină bucăți de stele căzătoare; se aflau însă și cioburi din planetele sistemului solar, dacă era să cred inscripțiile învechite de pe etichete: Jovis, scria pe căpăcel, dar în cutie era o bucată de cositor; Vener, și-am găsit alamă; Selene, am dat de argint."Firește", mi-am zis."Planetele corespund câte unui metal". Mă așteptam să găsesc plumb în recipientul lui Saturnis, și-așa a fost; dar ce putea fi în cutia lui Helios? Aur, desigur. În schimb era o bucată dintr-un element necunoscut. Am luat-o în buzunar să-l întreb pe maestru. Ca să ajung mai sus, m-am urcat pe rafturile mai joase. Acolo se găseau vechi papirusuri ce proslăveau reîncarnările zeului: Toth, Hermes, Enoh-Idris. Erau și „Protocoalele lui Trismestus", dar un volum mi-a tăiat respirația: „Corpus Hermeticum", toate scrierile acestui zeu sapiențial! Pe ceruri! Ar fi fost cu putință să se afle acolo și conținutul vestitelor tăblițe despre care citisem? Conținutul „Tabulei Smaragdina"? Am încercat să deschid cartea, dar era ferecată.

Mi-am zis că se va deschide doar când voi fi pregătit s-o citesc cu adevărat. Peretele opus gemea sub greutatea papirusurilor și a volumelor îngrămădite pe rafturile sale, dar am hotărât să renunț cercetarea lor grăbită și s-o iau pe îndelete și metodic de a doua zi. Totuși, nu am putut să renunț a arunca măcar un ochi în cea de-a treia încăpere, pe al cărei zid frontal fusese înfățișat Iisus Învățătorul. Comorile cuprinse în această cămăruță întreceau închipuirea oricărui evlavios! Aici era cel mai bogat relicvariu. Fără să vreau, am tresărit descoperind chiar de la început o casetă de sticlă în care zăcea ultimul răvaș trimis de Jacques de Molay abatelui Gerard de Tourains pe care încă strălucea roșu sigiliul marelui maestru templier. Într-o icoană de aur era prins lemn din Sfânta Cruce, un sipet conținea apă din Botezul de la Iordan, iar mai sus, înfășurată într-o pânză de purpură era împăturită rasa sfântului Ignațiu de Loyola. Care, care din ele era odorul cel mai prețios? Oare așchia din sulița romanului Longinus? Sau cămașa de zale a lui Carol cel Sfânt? Mai sus moaștele se diversificau: crucea de lemn purtată de Francisc din Assisi, una din săgețile care l-au străpuns pe Sebastian, sandaua Terezei, o brățară dacică din oricalc, un solz din balaurul ucis de Gheorghe, călimara cu care aruncase Luther după diavol...

Am coborât năucit. Celălalt perete avea tainicele învățături predate de Mântuitor doar celor doisprezece apostoli. Aproape că era un sacrilegiu să citesc! Am deschis un singur manuscris care pomenea despre rugăciunea Chemării Misticului Nume. Doamne Dumnezeu! Unde mă aflam? Ce faptă mă învrednicise vederii acelor secrete de care nu eram demn?

„Bunicul meu a fost Indiana Jones, iar eu nici n-am bănuit!” mi-am zis zâmbind condescendent. Lectura jurnalului mă adormise și o cafea ar fi picat fix la țanc! M-am întins căscând. Am știut întotdeauna că bunicul fusese o enciclopedie ambulantă, dar cum se face că n-am bănuit nimic despre plăcerea lui de-a scrie? Ce putuse inventa, domnule!

Afară, pe la casele din jur, vecinii se pregăteau de picnic. Dintr-o mașină se auzea Scooter I want it loud. M-am oprit cu tava în mână și-am privit pe fereastră viermuiala străzii. Dar dacă era adevărat? Dacă acele lucruri se aflaseră la un moment dat în vechea farmacie? Acești oameni habar n-au pe lângă ce au trecut. Ce pericol ascuns i-a pândit înainte de-a se naște! M-

am îndreptat spre bucătărie și în trecere am pornit Adagio-ul lui Albinoni, ca să se audă muzică și de la mine, apoi am turnat altă ceașcă de cafea și m-am întrebat ce motiv aș fi putut invoca pentru încă o prăjitură...

TREI

Mi-am petrecut după-amiaza în fața televizorului. Mă adoarme în cel mai scurt timp, indiferent de cantitatea de cafea băută. Pe la cinci m-a trezit muzica unui film indian pe care l-am întrerupt cu un singur deget.

Nu știam ce să fac cu atâta libertate. Până la sfârșitul lui august, când eram chemată la facultate să-mi ocup postul, erau câteva luni doar ale mele. Dar ce să fac cu ele? Ar fi trebuit să mă duc la mare, la munte, într-o excursie, oriunde, cu prietenele sau cu prietenul, doar să mă descarc de tensiunea acumulată pe parcursul celor patru ani de doctorat. Să uit de lingvistică, semiotică, constructivism și toate teoriile aferente! Pentru că „cenușie este, iubite amice, orice teorie și verde pomul vieții aurit”.

Știam însă că n-o voi face; devenisem deja un șoarece de bibliotecă, iar asta era o transformare ireversibilă. Distracțiile mele erau și ele de natură exclusiv intelectuală. N-aveam cum să-i explic acest lucru lui Sorin; el era ahtiat după fotbal, ieșiri la grătar cu prietenii și filme de acțiune. Degeaba ne străduiserăm, era evident: între noi lucrurile stagneraseră de mult. Și nu simțeam niciun regret.

Am fost întreruptă de Nausica, scumpa mea felină, care a venit alintându-se și întrebând de mâncare. Am servit-o și, când a terminat, s-a așezat mulțumită pe covor, printre jurnalele bunicului, ca să-și spele labele și urechile.

- Ce înțeleaptă ești tu, micuțo! i-am șoptit mângâind-o. Nu te sperie autosuficiența.

Mi s-a cuibărit în brațe, iar eu am deschis din nou caietul.

21 mai 1924

Studiile mele sunt mai mănoase ca oricând. Mari taine se descoperă ochilor mei uimiți. E singura mea mângâiere, acum că Eliza m-a părăsit. M-a întristat teribil returnându-mi șevaletul pe care i-l dăruisem și albumul pentru amintiri și păpușa franțuzească. Dar e mai bine așa pentru ea. Eu nu-mi mai aparțin. M-am predat acestei fascinante științe ce promite să-mi hrănească pururi cugetul cu misterele ei.

30 iunie 1924

Sunt în cea de-a treia încăpere secretă. Aici am simțit prima oară că mă aflu cumva în afara spațiului. Nu doar că aceste camere nu par a face parte din structura clădirii, ci parcă ar ființa undeva în ...neant. Și timpul se scurge altfel aici. În prima cameră am luat opaițul cu mine; în a doua l-am păstrat doar ca să nu-mi forțez ochii; aici, nu este nevoie de el. Toate lucrurile par să răspândească o lumină dulce, neobișnuită. După neascultarea mea de data trecută, când am îndrăznit să iau bucata de metal din cutia lui Helios, iar zeul m-a pedepsit arzându-mă pe mâini și pe pielea din dreptul buzunarului, am preferat să-l întreb pe maestru despre sursa acestei blânde lumini. A zâmbit clipind din ochi și mi-a arătat niște vase ciudate spunând că erau candelă veșnice:

- Iată, acestea sunt făcute de atlanți; una s-a stins anul trecut, dar, ținând cont că a funcționat treizeci și șase de mii de ani, nu avem ce să-i reproșăm... Asta este candela din mormântul Tulliei, fiica lui Cicero. Trebuie să ai grijă cu aceste lămpi: explodează dacă le spargi, mătură jumătate din oraș.

Apoi mi-a vorbit despre Măreața Lucrare și gradele celor ce trudesesc la ea.

- Fiul meu, alchimistul nu caută aur; el urmărește propria sa desăvârșire și pe cea a semenilor. Despre condițiile necesare ți-am spus: puritate și asceză. Le-ai îndeplinit, luptând împotriva pornirilor obscure și iraționale ale creierului de șopârlă. Ai studiat primele noțiuni ale acestei arte, te-ai întâlnit în spirit cu marii Învățători, cu cei știuți și cu cei neștiuți. Începând cu marele Hermes și manifestările sale, Aesculap sau Asclepios, trecând prin scrierile anticilor Platon, Dioscoride, Hippocrate, Galenus, dar și ale iluștrilor discipoli ai lor, Avicenna, Averroes, Paracelsus, Fallopio, Eustachio, Geberto, iar mai târziu Toma d'Aquino, Bacon, Lullo, pater Magnus și Flamel... ai citit aproape tot. A venit vremea să porcezi însuși pe calea împlinirii Marii Lucrări. Tot ce vor atinge mâinile tale sunt doar simboluri, ogindiri ale Ideilor. Ține minte acest fapt, căci tu va trebui să accezi pe treapta cea de sus.

- La ce vă referiți, maestre?

- Mulți s-au lăsat înșelați și s-au predat în brațele avariției; au reușit să transforme metalele în aur și s-au bucurat de bogăție; ei sunt inferiori. Cei care pot descoperi Piatra Filosofală,

ingredientul divin, sunt cei mijlocii; iar aceia care trec de toate acestea, dobândind Adevărata Cunoaștere, sunt Superiorii. Ei sunt nemuritori. Trec din veac în veac urmați de propria legendă. Va fi obligatoriu să te lași locuit de Ideea Primordială, să primești în casa ființei tale suflul ce cutreieră Axis Mundi adiind direct din gura Marelui Arhitect. Primești?

- Primesc!

- Inspiră și rostește: Aum, până ce vei simți căldură în inimă.

Maestrul a chemat asupra mea harul celor trei zei: Enki-Ea, Nimurta și Tamuz, apoi m-a părăsit. Trei zile am petrecut închis acolo, rostind acea mantră de foc, până ce inima mi s-a aprins de la el. Dintr-o dată, simțurile mele au devenit mult mai ascuțite, am început să văd chiar și cu ochii închiși, să aud gândurile unor necunoscuți ce treceau pe lângă spițerie, să rezoniez la îngrijorarea mamei care se întreba, acasă, de ce lipsesc atât de mult.

Ușa s-a dat în lături, maestrul a reapărut.

- Maestre, ce schimbare uriașă!

- Ți s-a deschis al treilea ochi. Ești pregătit să vezi Adevărul. De acum vei purcede singur la nuntirea metalelor, fiindcă alchimia este Marea Artă a combinării Masculinului cu Femininul. Mineralele au și ele sex; există, cum bine știi, pietre bărbătești și pietre femeiești, așa cum ne învață Bahya Ben Asher. Iată, acesta este cazanul tău de topit, întruchipând Marea Matrice, Pământul Pântec. Îl vei pregăti într-o zi atent determinată, vei sacrifica un an-kubu, embrionul divin, și vei prepara cea mai simplă rețetă. Ai aici immanaku, cenușă de leșie și iarbă albă. Urmează rețeta, fierbe-le, răcește-le, pisează-le, arde-le iar. Va trebui să obții smalț albastru, oglinda cerului, simbolul inițierii tale. Mă chemi când e gata.

18 august 1924

Au trecut șapte zile de când am pătruns în ultima încăpere secretă. Azi dimineață, foarte devreme, am ieșit biruitor, dar clătinându-mă pe picioare. Mergând pe străzile pustii spre casă, îmi părea că simt mișcarea Pământului însuși, rotitoare, lină, precum postulează Galileo în Siderus Nuncius. Pentru mine, locul stelelor nu mai este același, lucrurile nu mai au înțelesurile din trecut... Mama mă privește încruntată, tata mă ocolește. Ce le-aș putea spune? Că de fapt nu prepar alifii și creme? În aerul

răcoros al dimineții am priceput cât de fără de întoarcere e calea pe care am pășit.

5 septembrie 1924

Aflat în ultimul stadiu al inițierii mele, nu-mi mai rămâne decât să încerc să obțin Elixirul de Aur, Elixirul Vieții. Cheia simbolică a acestei lucrări am primit-o de la maestru: VITRIOL, Visita Interiora Terrae, Rectificando Invenies Occulum Lapidem, adică „vizitează interiorul pământului, distilând vei găsi piatra ascunsă”. Nunta sulfului masculin, activ cu mercurul feminin, pasiv, duce la echilibrul perfect al aurului, cel care nu e altceva decât lumină solidificată... Știu toate etapele și operațiile pe care trebuie să le parcurg; întâi mor, putrezind, mă predau lui Saturn; apoi îmi sublimesc conștiința albindu-mă în fața lui Jupiter, ca în final să mă purific de tot, vărsând din sângele meu, martoră fiindu-mi Selene. Nigredo, albedo, rubedo. Sau putrefacție, calcinare, distilare.

De ce sunt trist?

20 septembrie 1924

Mi-am pus șorțul și-am intrat în magazin. Doream cu disperare să văd oameni, eu care pierdusem aproape contactul cu ei de atâtea luni de zile. Maestrului nu i-a plăcut, dar n-a zis nimic. Seara, m-a rugat să rămân încă un pic.

- Te-ai hotărât, băiete? Ai ales o dată potrivită pentru lucrarea ta?

Tăcerea mea l-a neliniștit.

- Rudi, acum nu mai poți da înapoi!

- Maestre, am un sentiment neplăcut; ceva îmi spune că nu e bine ceea ce fac. Care este scopul acestor lucruri? Eu nu doresc să fiu nemuritor, deși nici nu prea cred că ar fi posibil...

- Aha, ai început deja să te îndoiești? Păi, am să-ți spun, Rudi. De fapt, ți-am spus chiar de la început. Scopul este acela de a te purifica pe tine și de a-i face pe oameni mai buni.

- Oamenii ar trebui să se lupte singuri să fie mai buni; n-are nicio valoare spirituală pentru ei dacă primesc acest lucru de-a gata.

- Fiul meu, așa cum toate metalele sunt aur imperfect, oamenii sunt oglinzi ciobite ale Celui Preaînalt. Noi ne străduim să desăvârșim metalele și nu ne vom lupta să ne ajutăm semenii? Tu vei închide cercul preparând Elixirul, căci cercul trebuie

închis, pentru a ne feri de locuitorii din unghiuri, spiritele
damnate ce nu se mai pot vindeca.

- Eu spuneam că oamenii pot alege singuri ceea ce vor să fie.
Și Creatorul le-a dat această libertate.

- Ei sunt niște copii mari, nu înțeleg.

- Dar au mâncat din pomul cunoașterii, maestre, în adâncul
inimilor știu, cu siguranță!

- Rudi, ceea ce ai văzut aici, este o nimica toată! Fii ascultător
și-ți promit că la anul, când sunt invitat la întrunirea pentru
dezbaterăa asupra documentelor asiriene, te voi lua cu mine. Îți
voi prezenta persoane extraordinare, vei afla ceea ce urechile
muritorilor n-au mai auzit de mii de ani.

- Maestre...

- Ascultă-mă! Vei avea prilejul să-l cunoști pe rabbi Jezel,
numerologul, îți va șopti taina numărului sacru, a numărului de
aur; învățatul Sadiq îți va arăta homununculul creat acum cinci
secole și pe care îl are în păstrare de atunci; te duc în peștera
secretă de la Meteore și-ți voi arăta pasărea lui Hermes, ultimul
dromornis de pe pământ!

- Parcă mi-ați promite niște jucărele...

- Nu, sunt reale! Și, dacă vine rabbi Aaron, am să insist să-ți
arate golemul său...

27 septembrie 1924

Aseară abia am scăpat de maestru! Nu știu ce e cu mine.
Poate, așa cum a spus chiar el, este ultima mea ispitire. Sau,
într-adevăr, mi s-a deschis al treilea ochi și VĂD. Toate misterele
și secretele bine păzite, toate acele lucruri îngrămădite în
jalnice colecții îmi par triumfuri ale ridicolului. O tristețe apăsă
greu inima mea.

3 octombrie 1924

Azi de dimineață, maestrul a spus că răbdarea sa se apropie de
sfârșit. Îmi alesesem ziua pentru Marea Lucrare? Dacă nu merg
mai departe, invocațiile sale nu mă vor mai putea apăra de furia
demonilor.

Am avut necuviința să râd. Demonii pe care-i dezamăgisem!
Ce vor avea să-mi facă?

- Băiete, te situezi sub nivelul așteptărilor mele. Privește
urâtenia lumii! Admiră grotescele ființe ce mimează viața în jurul
tău; s-au născut orbi și vor muri orbi! Între timp se luptă să-și
facă rău unul altuia, cei mediocri să-l acopere cu noroi pe cel

ce-ar vrea să se ridice, cei mici să-i doboare pe cei mai înalți, cei negri să-i ucidă pe cei albi...

- Domnule Goldmann, câtă vreme a fost vorba doar de mine, am fost de acord cu acest joc.

- Joc!

- Am dorit o slujbă. Mi-ați dat-o. Am intrat de-a dreptul copilărește într-o...

- N-am fost cinstit cu tine? Nu te-am plătit suficient? Ce îți cer eu până la urmă? Să închei ciclul început. Te-am purtat cam repede prin etape, asta așa e. Dacă vrei o amânare, spune-o deschis. Dar hai să terminăm în bună pace Praful Minune și să-l distribuim până la sfârșitul lunii. Cantitatea pe care o am nu este suficientă.

- Cred că tocmai cu acest medicament nu sunt de acord. Aura de panaceu universal mă face bănuitor. Prea ucide toate durerile trupești și sufletești! Va transforma oamenii în creaturi blegi și fără voință. Am văzut că ați testat praful pe câțiva nenorocoși; i-am urmărit și eu nițeluș.

Praf Minune? Expresia asta îmi suna foarte cunoscut...

- Da? Ai tras vreo concluzie? Au murit? S-au zvârcolit?

- Nici vorbă. Arătau grozav de fericiți. Atât de fericiți, încât familia Căndea și-a îngropat fiica de paisprezece ani fără o lacrimă. Mama surâdea prietenelor consternate și le amintea că primește duminică la ceai, iar tatăl afișa un surâs filosofic, strecurând indignare în sufletele celor prezenți.

- Și ce e rău în asta? Cei prezenți nu luaseră praful, de-aceia nu înțelegeau, dar când toată lumea va trece pe la spițerie, că dureri mai are fiecare, va primi în pliculeț rezolvarea tuturor problemelor sale. Rudi, nu fi egoist!

- Domnule Goldmann, oamenii au nevoie de suferință. Suferința este mântuitoare.

- Auzi la el! Am găsit această magică formulă ce tratează nu doar durerile de orice fel, ci și temperamentul, iar tu te împotrivești în mod absurd.

- Întocmai! Tratează durerile, dar nu boala, înăbușă temperamentul, fără să îi facă pe oameni mai buni. Rămân cu același caracter, dar dezvoltă o nepăsare monstruoasă.

- E primul pas; îi facem docili.

- Îi îndobitociți.

- *Rudi, trebuie să faci o alegere. Dar ce vorbesc eu?Nu prea mai ai de ales. Te mai păsuiesc cu Lucrarea, dar mă vei ajuta cu Praful Minune.*

Atunci mi-a venit o idee:

- *Bine, deocamdată. Poate aveți pe undeva dreptate. Vă ajut cu praful, însă mai amân Lucrarea.*

Praf Minune... Mai auzisem cuvintele astea, dar unde? Da! Mi-am amintit că mama Adelei a rugat-o să-i cumpere așa ceva odată. Însemna că acest produs chiar exista. Foarte curios...

Nausica dormea un somn agitat și plin de vise; afară se înnoptase și în grădina din spate mierloiul fluiera timid. Dinspre stradă pătrundea vacarmul orașului: mașini nervoase, râsete, muzică - toate desfășurate în noaptea calmă, luminată de becuri colorate și faruri tremurătoare, ca pe scena unui teatru.

„ Se vor naște orbi și vor muri orbi”.

Avea farmacistul dreptate?

M-am îndreptat spre bucătărie cu gând să-mi torn un pahar de lapte; ușa frigiderului a trezit inevitabil pisica. M-a privit cu ochii ei verzi, migdalați, expresivi:

- Ce avem la cină?

PATRU

A doua zi mi-am început mica anchetă. Am telefonat la Adela. Știam că nu e acasă la ora aceea, dar eu tocmai cu maică-sa doream să vorbesc. Era foarte protocolară, sigur avea să mă întrebe ce mai fac. M-am plâns de dureri de cap, probabil din cauza calculatorului, dar era o consecință normală, fiindcă trebuise să-mi termin lucrarea.

- Vai, dragă, dar ia un praf minune, nu te chinui! mă sfătui doamna plină de solitudine.

- Nici nu știu ce este acela.

Acesta era factorul declanșator. Doamna Szabo, fostă profesoară, explica totul sistematic, clar, amănunțit. Astfel am aflat că: Praful minune este un preparat medicamentos de laborator, destinat durerilor de cap, dinți, urechi, în general zona O.R.L., care se produce exclusiv în orașul nostru, conform dorinței exprimate în testamentul inventatorului, un renumit farmacist evreu.

- Claudia, îți mai spun ceva, dacă-l folosești mai mult timp, vei observa cât de benefic este; ameliorează și indispozițiile!

Îmi furnizase și-un bonus...

Acum existau două posibilități: 1) bunicul se inspirase din realitate și scrisese o... povestire; 2) bunicul relatase fapte reale.

Ce să zic, cu tot praful minune înghițit de câteva decenii, populația orașului mi se părea, cu mici excepții, relativ normală...

Am reluat lectura jurnalelor.

8 octombrie 1924

Nu doream decât să câștig timp. Ce era mai bine să fac? Să anunț autoritățile? Cine m-ar fi crezut? Să mai încerc să-l conving pe domnul Goldmann? După cât ajunsesem să-l cunosc, obișnuia să-și ducă intențiile până la capăt. Doamne! Nu aveam pe nimeni cu care să mă sfătuiesc! Am petrecut zile întregi pradă unui zbucium sufletesc intens. Azi însă mi-a venit o idee; recunosc, nu este soluția ideală, dar mai amână puțin lucrurile.

Un foc! În armată am fost instruiți cum să creăm diversiuni, așa că nu-și va da seama nimeni că n-a fost o pură întâmplare nefericită... Incendiul are să cuprindă mai ales laboratorul principal, unde se găsea probabil cea mai mare cantitate de praf, dar și rețeta. În timp, spițerul o va redescoperi, ba chiar s-ar putea s-o „îmbunătățească”. Până atunci, voi sta de vorbă cu... Nu știu cu cine.

9 octombrie 1924

Pe pagina anterioară am scris aiureli. Cum o să dau foc unei clădiri în mijlocul orașului?! Se poate să apară victime. Nu sunt un piroman, nu pot să dezlănțui iadul.

10 octombrie 1924

Bine, nu dau foc clădirii. Atunci ce voi face? Îl voi lăsa pe nebun să otrăvească oameni nevinovați?

30 octombrie 1924

Eu m-am resemnat în nepăsare. Mi-e silă de mine însumi și de incapacitatea mea de-a lua o decizie. Între timp, cantitatea de Praful Minune este tot mai mare, iar spițerul își freacă mâinile de bucurie:

– Rudi, îmi spune chicotind, îi vom transforma pe toți în aur!

2 noiembrie 1924

Ieri s-a întâmplat nenorocirea. Încă îmi tremură mâinile. Nu știu ce simt. Vinovăție? Mulțumire?

Eram în laborator și combinam substanțele primare ce intră în compoziția Prafului Minune. Domnul Goldmann s-a dovedit

destul de șiret ca să nu-mi permită accesul la rețeta finală. M-am tot gândit cum să fac s-o distrug, deși îmi dădeam seama că asta nu va fi suficient; mai mult ca sigur că patronul o știa pe de rost... Să-l conving să renunțe era un deziderat pierdut de la bun început. Așa că mă vedeam prins în capcana de-a produce fără de voie otravă pentru concetățeni. Speram ca până la urmă să găsesc o soluție. Și a venit, prin mâna Providenței.

Am auzit clopoțelul de la intrare, apoi o voce foarte cunoscută, o voce care în ciuda tuturor restricțiilor și abținerilor tot îmi mai accelera pulsul. Am ieșit în balcon și-am privit în jos. Da, ea era și-i cerea domnului Goldmann un calmant pentru reumatismul mamei sale. Oare îi putea recomanda și ei ceva pentru migrenele care o chinuiau de la o vreme încoace? Surâzând hoțeste, spițerul scoase pliculețele cu praful dubios.

- Eliza, am strigat aplecându-mă peste balustradă, nu cumpăra porcăria aceea! Este otravă!

A ridicat spre mine ochii albaștri și m-a privit preț de câteva secunde. Am văzut-o cum se împurpura la față.

- Domnișoară, asistentul meu nu se simte bine.

- Nu! Eliza, nu! am continuat vehement.

S-a hotărât să mă ignore.

- Eliza, praful acela vă va face să înnebuniți! Să nu-l iei pentru nimic în lume!

- Domnișoară, vă costă patru lei. Stați liniștită! Până găsiți mărunt în punguță, mă duc să-l calmez puțin. Bietul băiat! A muncit cam mult în ultimul timp. Lăsați banii aici pe tejghea. Sărut mâinile!

- Eliza, ascultă-mă! Să nu înghiți așa ceva! O să vă facă rău!

Spițerul ajunsese lângă mine și se lupta să mă împingă înăuntru pe ușa laboratorului, aruncându-mi priviri sumbre. Era mai athletic decât prevăzusem, iar groaza că Eliza avea să plece cu substanța aceea periculoasă, m-a determinat să-l îmbrâncesc nervos, fiindcă intenționeam să-i spun nu doar ei despre ce era vorba, ci oricui avea să-mi iasă în cale!

Nu mi-am calculat bine impulsul, care s-a dovedit mai puternic decât mă așteptam, iar domnul Goldmann, dezechilibrându-se, a căzut peste balustradă.

Bufnetul surd, țipătul Elizei, inima bătându-mi în timpane! Am zburat jos și-am încercat să-l ajut, dar era prea târziu: o pată

mare de sânge întunecat se lățise pe dușumeaua de piatră. Preț de o clipă am avut o revelație: acesta fusese deznodământul.

Am spus tuturor adevărul: a fost un accident. Eliza nu m-a contrazis. I-am luat prafurile.

N-am fost acuzat de nimic, dar trebuie să rămân la dispoziția poliției.

17 noiembrie 1924

Primăria a intrat în posesia spițeriei. Defunctul nu avea moștenitori. Mi s-a propus să rămân în continuare acolo, dar am refuzat. E ca un coșmar care ia sfârșit; n-o să cer eu însumi o prelungire! Am fost exonerat, ba chiar mi s-a cerut colaborarea la întocmirea inventarului. Au sosit patru indivizi cu figuri încruntate și pelerine desuete care au încărcat documente și obiecte din depozite și laboratoare. Am străbătut cu ei toată clădirea, pivnița, podul și anexele. Totuși nu am descoperit niciăieri încăperile secrete. Cred că au fost pură halucinație...

Am avut însă grijă de rețeta Prafului Minune! Am scos din compoziție trei ingrediente exotice cu risc crescut; ceea ce a rămas este într-adevăr un calmant moderat.

Am pus lucrurile în ordine.

24 noiembrie 1924

M-am angajat contabil la poștă. Colegii de birou sunt amabili, șefului însă îi place să tune și să fulgere.

Avem un nou spițer, venit de la Hermannstadt. I-am predat inventarul, fără regret.

- Domnule Tratner, de ce nu vreți să rămâneți cu mine? m-a întrebat. Este nevoie de cineva în prăvălie. Dacă sunteți calificat, lucrăm împreună în laborator și mai angajăm pe cineva...

- Nu, vă mulțumesc, dar nu mă pricep.

Mi-au trecut prin minte toate titlurile cărților magice pe care le citisem. Descriau o lume deopotrivă întunecată și aurită, fascinantă și înspăimântătoare. Eram atras de ea, dar mă și tulbura. Doream să trăiesc în lumea reală, cu bucuriile sale simple și firești. Cu toate acestea, știam că voi purta în inimă, pentru tot restul vieții, o pată de întuneric.

25 noiembrie 1924

Ziarul local a anunțat ieri, sub două mâini unite, logodna domnișoarei Eliza Mureșan cu domnul Gelu Nistor.

Oh, săracu' bunicu-meu! Nu merita una ca asta! Deși, dacă se căsătorea cu Eliza, eu n-aș mai fi existat.

Am stabilit că acesta era un jurnal, cu alte cuvinte, ceea ce citisem era măcar în parte real.

Celelalte caiete se întindeau pe ani întregi; într-un carnet mic, erau rânduri scrise pe front. O adevărată comoară! Aveam să le citesc pe toate, dar acum doream un final mai clar pentru aventura de la farmacie. Ce-ar fi să cumpăr niște Praf Minune?

M-am îmbrăcat să ies. Aveam să merg la farmacia de cartier, unde vindea doamna Dorina. Era destul de limbută și, dacă n-o prindeam prea ocupată, avea să-mi povestească tot ce știa.

Din fericire, în acea minunată zi de iunie, se pare că nimeni nu suferea de nimic. Doamna Dorina îmi aruncă o privire muștrătoare pentru durerile de cap pe care le reclamasem.

- Da, că stați toată ziua cu nasu-n calculator! Că i-am zis și lui Jeni a mea: „Mai dă-l încolo de calculator, măi mamă! Leși la plimbare cu fetele, găsește și tu un băiat să te scoată în lume!” Și vă mirați că vă doare capu'... Hai, ce să vă dau? Algocalmin? Aspirină, ca la americani?

- Doamna Dorina, nu-mi trece cu de-astea, că am mai luat. Mi-a recomandat mama Adelei, doamna Tais, o știți... niște prafuri...

- A! Praf Minune! E cel mai bun, da' să știți că dă un pic de dependență...

- Da. Chiar așa i-a zis. N-am mai auzit de medicamentul acesta.

- Păi, nu se face decât la noi. E după o rețetă veche, vedeți ce oameni deștepți erau pe vremuri... Da' să veniți încă o dată peste o lună. Luați acum pe acestea, dar o să vedeți că s-a descoperit rețeta originală, dirigintele farmaciilor zice că e mai bună.

- Rețeta originală?

- Da, a evreului Goldmann. A fost închisă la bancă, au găsit-o la renovare, într-o cutie de valori nerevendicată de optzeci de ani.